

DE WIT HUISARTS
Heerlen

- Clara Zijlstra
- Huisarts Heerlen
- 6000 patienten
- 17% laaggeletterd
- Aantal dak en thuislozen: +-150

Palliatieve zorg voor dak- en thuislozen, dan denk ik aan....?

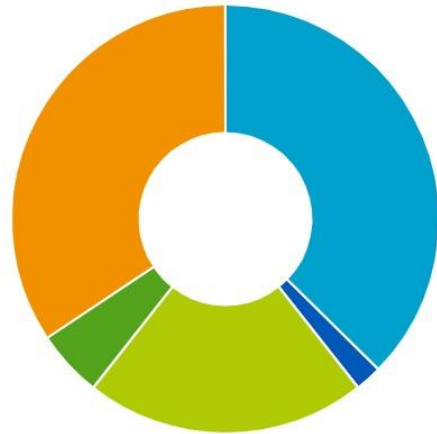

REIMO

Herkomst dakloze mensen, 2022

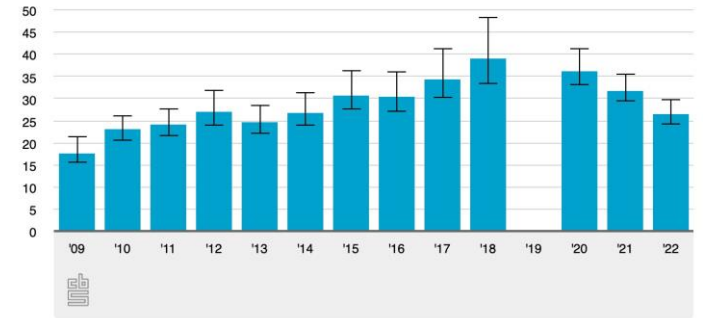

- Geboren in Nederland, ouders in Nederland
- Geboren in Nederland, ouder(s) in Europa
- Geboren in Nederland, ouders buiten Europa
- Geboren in Europa (excl. Nederland)
- Geboren buiten Europa

Dakloze mensen van 18 tot 65 jaar

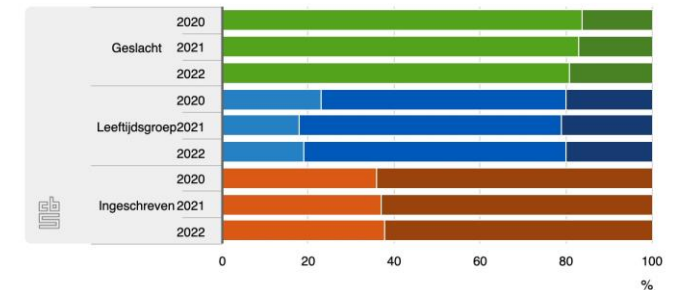
Aantal x 1000

Totaal aantal dakloze mensen

1 Voor 2019 zijn er geen cijfers beschikbaar, vanwege het ontbreken van een van de bronnen.
 2 De onzekerheidsmarges in de figuur geven de mate van onzekerheid aan rondom de schattingen. Deze zogenoemde betrouwbaarheidsintervallen geven de waarden aan waartussen het werkelijke aantal dakloze mensen met 95 procent zekerheid ligt.

Kenmerken dakloze mensen

- Mannen
- Vrouwen
- 18 tot 27 jaar
- 27 tot 50 jaar
- 50 tot 65 jaar
- Ingeschreven in een van de vier grote gemeenten
- Ingeschreven in een andere gemeente

- Ziek, wilt hulp
- Ziek, wilt geen hulp
- Ziek, wilt euthanasie

Ziek, wilt hulp

- **Willy, 63 jaar oud**
- Paranoïde schizofrenie
- Hard drugs gebruik
- Methadonprogramma
Mondriaan 20mg per dag

Als Willy
komt

Hoe praat hij

Wat zegt hij

Wat wil hij

Wat (zou) hij moeten doen

Dokter iech hub boekpien

- Heeft veel pijn
- Laat LO en anamnese en echo in HAP toe
 - Foute boel, duidelijk ontstoken terminale ileum, CRP en calprotectine hoog
- Knelpunten voor 1^e en 2^e lijn: vervoersprobleem, begeleidingsprobleem, angst, ontwenning, ander (ontwrichtend) gedrag op de afdeling
- Patients delay
- Doctors delay

Cellulitis orbitalis,
3x

Buikpijn, buikpijn,
buikpijn

Mogelijkheden?

- Vaste begeleiding als aanspreekpunt
- Verslaafde eerst laten gebruiken voor artsen afspraak
- Ontwenning monitoren en bij chronisch gebruik ruim suppleren
- Niet alleen psych ICC in ziekenhuis, maar laagdrempelig contact met HA en eigen verslavingsarts
- Pakken wanneer je het pakken kan → combineer onderzoeken
- Vangnet
- Wetgeving: wilsbekwaamheid, uitleg volgens regels WGBO?

Willy nu:

- Wordt somatisch ouder, gebruik hetzelfde, tevreden, stabiel onder zorg FACT team
- Somatisch: pappen en nathouden, meebewegen met de stroom
- Hij meldt zich wel als er wat is
- Laatste episode van cellulitis of buikpijn 2-2023

Willy straks

- Levensverwachting lager dan gemiddelde bevolking
- Vaste woon en verblijfplek in beschermde opvang
- Vaste verpleegkundige op opvang
- ACP: plotse somatische achteruitgang te verwachten, maximaal comfort thuis, geen verplaatsingen

Ziek, wilt geen hulp

- **Desiree, 58 jaar, getrouwd**
- COPD Gold III
- Osteomyelitis in de voet, amputatie tenen
- Verslaafd aan alcohol, benzo's
- Agressieregulatieprobleem ook in relatie

Als Desiree
komt

Hoe praat zij

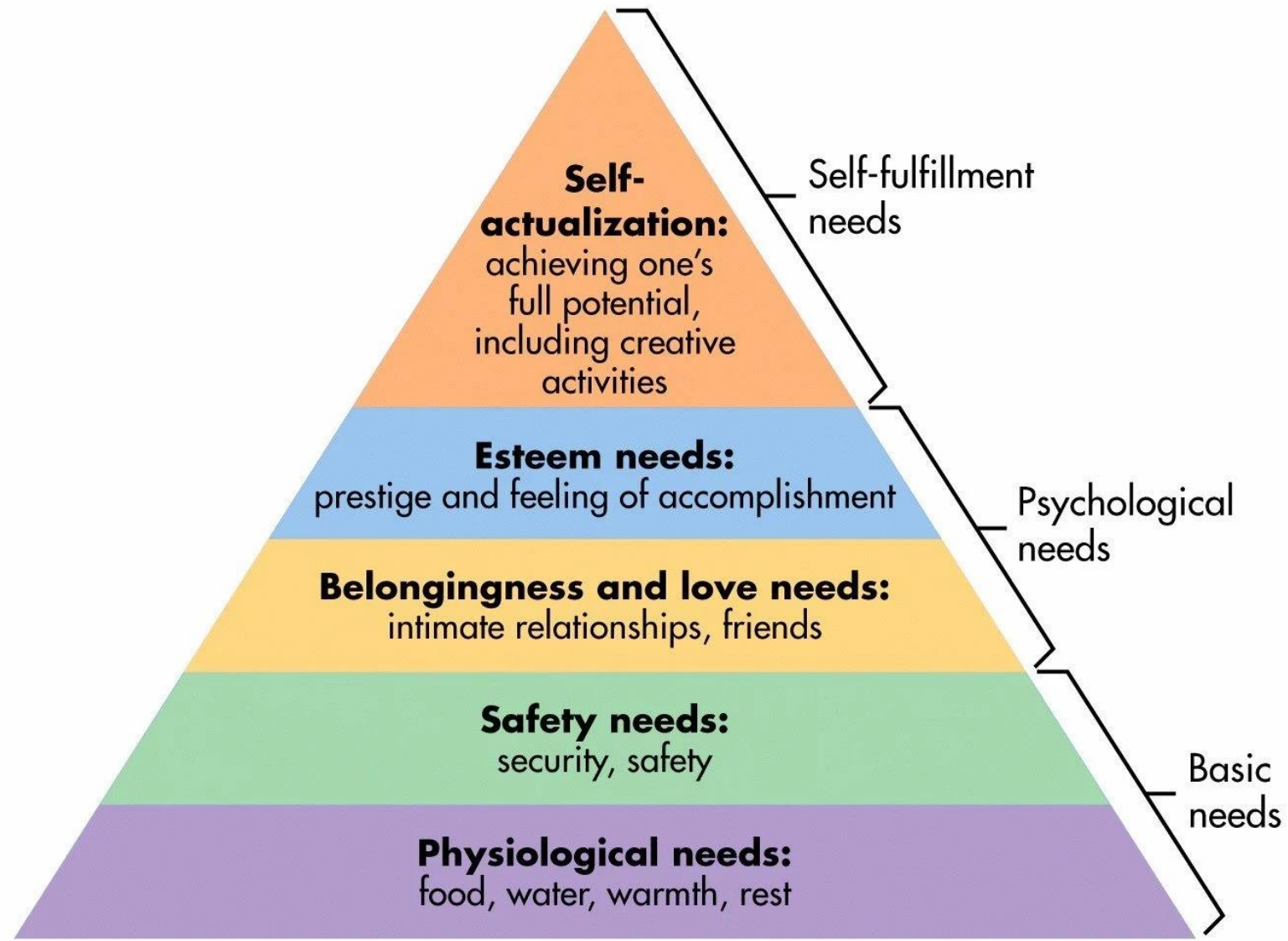
Wat zegt zij

Wat wil zij

Wat (zou) zij moeten doen

Doktor m'n man heeft me geslagen

- Zoekt hulp en zorgvraag na fysieke mishandeling
- Dubbel motief: ventileren, wondverzorging, medestander vinden
- Somatisch lijden soms onderschat of overschat (patient)
- Somatisch lijden soms ingezet in bereiken van wensen

Mogelijkheden?

- Positieve gezondheid
- Terug naar basisbehoefte, wat kunnen wij daarin voorzien?
- Woonruimte waarin partner en zij bij elkaar kunnen zijn
- Duidelijke afspraken zijn fijn voor beide partijen
- Op = op, kwijt = kwijt
- Indien te laat, dan kop koffie drinken en wachten tot er tussendoor tijd is
- Altijd welkom bij somatische nood, inzet en afspraken rondom psychische nood

Ziek, wilt dood

- **Willy, 70**
- Artrose en ernstige restless legs
- COPD Gold III
- Verslaving alcohol, speed, cocaine
- Recent onverklaard 23 kg afgevallen in 3 maanden
- Fiets gestolen

Als Willy
komt

Hoe praat hij

Wat zegt hij

Wat wil hij

Wat (zou) hij moeten doen

Dokter, ik wil euthanasie

- Te veel meegemaakt, moet tegenslag op tegenslag verwerken
- Nu met wegvallen fiets is de wereld heel klein geworden
- Zwak, altijd pijn, lichamelijk plotse achteruitgang maar diagnoses niet geheel duidelijk
- Psychisch: verslaving, depressief, geen contact met medebewoners, behalve als ze drugs willen. Wilt wel behandeling proberen
- Is dit een menselijk of medisch probleem?

Euthanasie

- **1. Vrijwillig en goed over nagedacht**
- **2. Uitzichtloos en ondraaglijk lijden**
- **3. Informeren over de situatie en de vooruitzichten**
- **4. Geen redelijke andere oplossing**
- **5. Raadplegen onafhankelijke arts**
- **6. Medisch zorgvuldige uitvoering**

Willy stelde de
euthanasievraag
in maart
en is in augustus
mogen gaan

Take home messages

- Dak en thuislozen zijn ook mensen
- Wees pragmatisch en praktisch
- Toets wilsbekwaamheid
- Je kan en hoeft dit niet alleen te doen, vraag collega's om raad

Bronnen

- www.kansfonds.nl
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/levenseinde-en-euthanasie/zorgvuldigheidseisen>
- <https://www.iph.nl/positieve-gezondheid/wat-is-het/>
- <https://www.legerdesheils.nl/>

